

TUTKI tutkimuksen tietomalli –työryhmän kokous

Aika: Perjantai 4.10.2013 klo 12–14

Paikka: CSC, Keilaranta 14, Espoo, kokoushuone Diskurssi

Osallistujat:

- Aija Kaitera, Helsingin yliopisto, puheenjohtaja
- Jukka Haapamäki, OKM
- Liisa Hallikainen, Lapin yliopisto
- Leena Huiku, Tampereen teknillinen yliopisto
- Teemu Kempainen, CSC
- Jenni Kokko, Jyväskylän yliopisto
- Hanna-Mari Puuska, CSC, sihteeri
- Veli-Matti Suoranta, tietomallinnuskonsultti
- Pertti Tikkanen, Oulun yliopisto
- Riitta Rissanen, Savonia ammattikorkeakoulu (Lauri Tuomen sijaisena)
- Stina Westman, Aalto-yliopisto

Asiat:

1. Kokouksen avaus, läsnäolijoiden toteaminen ja työjärjestyksen hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.13.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja muutamin stilistisin muutoksin.

3. Loppukauden tehtävien priorisointi

Tietomallityöryhmä luovuttaa loppuraportin TUTKI-ohjausryhmälle marraskuun loppuun mennessä. Työryhmä keskusteli loppukauden tehtävien priorisoinnista.

Ehdotettiin, että loppukaudella keskitytään asiantuntijatehtävien luokitteluun. Muiden käsitteiden osalta (tutkimusryhmä jne.) työryhmä ei enää jatka työskentelyä, vaan luonnokset jätetään nykyiseen vaiheeseen. Mainittiin, että OKM on nimittämässä työryhmä julkaisutyypiluokittelun läpikäymiseen ja muokkaamiseen. Julkaisutyypiluokittelua voi ajatella laajana tutkimusten tuotosten luokitteluna. Tässä tehtävä asiantuntijatehtäviin liittyvä työ ei kuitenkaan edellytä julkaisutyypiluokituksen muutosta, eikä niitä tulla käyttämään rahoitusmallin tulosperusteina. Mainittiin, että CERIFissä ei myöskään yhdistetä julkaisuun muita tuotoksia.

Päätös: Loppukaudella keskitytään asiantuntijatehtävien luokitteluun. Muiden käsitteiden osalta työryhmä ei enää jatka työskentelyä, vaan luonnokset jätetään nykyiseen vaiheeseen. Näiden käsitteiden mallintamista voidaan jatkaa tulevaisuudessa sitten, kun niille esiintyy konkreettisia tietotarpeita ja käytötarkoituksia. (Huom. Poikkeuksena tutkimusryhmä-käsite, jonka edelleen työstämisestä sovittiin kohdassa 4)

4. "Organisaatio"-käsitteen lisääminen tietomalliin

Aikaisemmissa kokouksissa on ollut esillä "organisaatio"-yläkäsitteen tuominen korkeakoulujen tietomalliin. Nyt tietomallissa on määritelty käsitteet sisäinen ja ulkoinen organisaatio.

Todettiin, että organisaatio yleisenä käsitteenä voi tarkoittaa montaa asiaa. Tietomallia ehdotettiin muutettavaksi siten, että lisätään yläkäsite organisaatio, jonka alikäsitteitä olisivat sisäisen organisaation rakenne sekä ulkoinen organisaatio.

Mainittiin, että tutkimusryhmä-käsite on ajankohtainen esim. Aallon tutkimustietojärjestelmähankkeessa, ja toivottiin, että se voitaisiin sisällyttää organisaatio-käsitteeseen, sillä se todennäköisesti tehdään joka tapauksessa Aallossa. Todettiin, että tutkimusryhmä-käsitteen tunnusmerkit täyttävät alikäsitteen kriteerit.

Päätös: Työryhmä tekee ehdotuksen Synergiaryhmälle ja KOKOA-koordinaatioryhmälle "organisaatio"-yläkäsitteen lisäämisestä korkeakoulujen tietomalliin. Sovittiin, että Aalto ja HY käyvät läpi tutkimusryhmä-käsitettä, ja työryhmä käsittelee viimeisessä kokouksessaan, miten se tulisi ottaa huomioon tietomallissa.

5. Asiantuntijatehtävien luokittelu

Stina Westman esitteli pienryhmän ehdotusta asiantuntijatehtävien luokittelusta.

Asiantuntijatehtävät viittaavat muuhun tieteelliseen toimintaan kuin julkaisuihin. Mainittiin, että kaikki luokat eivät ole tekemisen muotoisia (esim. dosenturi), joten asiantuntijatehtävä-termi ei välttämättä ole kuvaava. Vaihtoehtoisesti voitaisiin käyttää termiä ansio tai tutkimusaktiiviteetti. Iso-Britanniassa on myös tehty yhteistä Activities-luokittelua. Todettiin, että siitä voisi keskustella tulevassa EuroCRIS-meetingissä.

Kysyttiin, miten asiantuntijatehtävien luokittelussa näkyy amk-kontekstissa tehtävä asiantuntijatyö, mutta todettiin, että amk-puoli on huonosti huomioitu, sillä työryhmällä ei ole ollut siihen asiantuntemusta.

Työryhmä keskusteli vierailujen määrittelemisestä. OKM:n tiedonkeruussa on tarkoitus kerätä tietoja tutkimus- tai opetustarkoitukseen liittyvästä liikkuvuudesta, mutta raja-alue voi aiheuttaa ongelmia, jollei vierailua voi kohdistaa sekä tutkimukseen että opetukseen. Ongelma ovat myös konferenssikäynnit, joita ei ole tarkoitus kerätä tässä yhteydessä. Mainittiin, että viiden työpäivän raja karsii suurimman osan konferensseista pois, eivätkä tutkijat muutenkaan yleensä ilmoita tässä konferensseja. Toisaalta konferenssiin voi liittyä myös tutkimusvierailu.

Todettiin, että opetukselliset asiantuntijatehtävät voi liittyä koulutusasteeseen. Tutkinnon ulkopuolinen koulutus ei ole mukana Tilastokeskuksen koulutusaste-luokituksessa, eikä ole olemassa sellaista valmistelu-luokitusta, joka sisältäisi myös tutkintoon johtamattoman koulutuksen. Todettiin, että asiaan toivottaisiin otettavan kantaa OPI-puolella huomioiden, että koulutusaste liittyy myös asiantuntijatehtäviin.

Työryhmä keskusteli tehtävän luokituksen legitimiudesta kansallisena luokituksena, jos se liitetään tietomalliin. Todettiin, että se voidaan sementoida tietomalliin, ja mandaatti tulee sitä kautta, kun se otetaan joidenkin korkeakoulujen tietojärjestelmässä käyttöön. Mainittiin, että käyttöönotto on mahdollista niille, joilla hankinta käynnissä, mutta muille se on kallista.

Päätös: Asiantuntijatehtävä-käsite ja luokittelu viedään edelleen työstettäväksi tietomalli-workshopiin. Asiantuntijatehtävä-kaaviota käsitteineen ja yhteyksineen kehitetään ja KOKOA-koordinaatioryhmälle laaditaan päätösehdotus kokonaisuuden sisällyttämisestä tietomalliin seuraavassa kokouksessa. OPI:n synergiaryhmän toivotaan käsittelevän koulutusasteen luokittelua.

6. Tietomalli-workshop

TUTKIn tietomalli-workshop järjestetään perjantaina 8.11.2013 klo 10–13.

Todettiin, että workshopin tavoitteena on varmentua siitä, että käytetty luokittelu soveltuu yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen käyttöön.

Kutsussa tulee kirjoittaa auki, että tässä rajataan pois muut tuotokset, mutta niistäkin voidaan ottaa vastaan kommentteja. Työseminaari voisi toimia syötteenä myös julkaisutyypiluokituksen laajentamiselle.

Mahdollista yleisöä ovat mm. tietomallityöryhmän jäsenten kaltaiset henkilöt kaikista korkeakouluista sekä yleisesti aineistohallinnollinen käyttö, joka kattaa tutkimuksen raportoinnin sekä tutkimuksen kehittämispäälliköt. Toisaalta myös laitoksilla on aktiivisia tutkimuskoordinaattoreita. Kutsussa pitäisi mainita, että haetaan henkilöitä, jotka ovat tekemisissä osaamisten ja kyvykkyyksien hallinnan kanssa. Esim. HR-puolella on urajärjestelmän kanssa tekemisissä olevia henkilöitä. Myös rahoittajia voisi kiinnostaa siitä näkökulmasta, miten ansioita rahoitushakemuksissa jaotellaan.

Pohdittiin kyselyn lähettämistä seminaarin sijaan, mutta toisaalta ei välttämättä osata kysyä oikeita kysymyksiä ja tulkita niitä, ja workshop voi toimia eräänlaisena lausuntokierroksena. Lisäksi workshop toimii osaltaan alustana alueen osaajien verkoston luomiselle. Workshop edellyttää kuitenkin kunnollista etukäteisohjeistusta. Asioita voisi ottaa alussa esille käyttökohteiden kautta. Pitää myös todeta, ettei voida rakentaa arvotuksia, sillä ne riippuvat kontekstista.

Sovittiin workshopin sisällöksi alustavasti:

- 1) Tietomallityöryhmässä tehty työ yleisellä tasolla (Aija)
- 2) Tehty työ tämän workshopin näkökulmasta (Stina/Leena/Liisa)
- 3) Asian työstämistä pienryhmissä
- 4) Loppukeskustelu

Ehdotettiin, että pienryhmät työskentelisivät esim. learning cafe -tyylisesti yhdessä salissa.

Sovittiin, että Hanna-Mari tekee kutsun ja ohjelmaluonnoksen työryhmän kommentoitavaksi, ja se lähetetään sen jälkeen eteenpäin. Workshopia valmisteleva ACP-kokous pidetään 5.10.2013 klo 12–13.

7. Muut asiat

Seuraava EuroCRIS membership meeting järjestetään 14.–15.11.2013 Portossa. Todettiin, että olisi hyvä jos siellä esiteltäisiin Suomessa tehtyä työtä. Sovittiin, että Aija pitää esityksen ja Teemu kääntää materiaalit tarvittavilta osin englanniksi.

8. Seuraava kokous

20.11.2013 klo 12–14 CSC:llä

9. Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.